Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
Е. ТАНЧЕВ
представено на 13 септември 2018 година[1]

Съединени дела C-262/17, C-263/17 и C-273/17

Solvay Chimica Italia SpA
Solvay Specialty Polymers Italy SpA
Solvay Chimica Bussi SpA
Fenice - Qualità per l'ambiente SpA
Ferrari F.lli Lunelli SpA
Erg Power Srl
Erg Power Generation SpA
Eni SpA
Enipower SpA (C-262/17)
Whirlpool Europe Srl
Fenice - Qualità Per L'ambiente SpA
FCA Italy SpA
FCA Group Purchasing Srl
FCA Melfi SpA
Barilla G. e R. Fratelli SpA
Versalis SpA (C-263/17)
Sol Gas Primari Srl (C-273/17)
срещу
Autorità per l'energia elettrica, il gas e il sistema idrico
Заинтересовани страни:
Terna SpA
Nuova Solmine SpA
American Husky III
Inovyn Produzione Italia SpA
Sasol
Radici Chimica SpA
La Vecchia Soc. cons. a r.l.
Santa Margherita e Kettmeir e Cantine Torresella SpA
Zignago Vetro SpA
Chemisol Italia Srl
Vinavil SpA
Italgen SpA
Arkema Srl
Yara Italia SpA
Ineos Manufacturing Italia SpA
ENEL Distribuzione SpA
CSEA – Cassa per i servizi energetici e ambientali
Ministero dello Sviluppo Economico
Terna SpA
CSEA – Cassa per i servizi energetici e ambientali

1 Език на оригиналния текст: английски.

Ministero dello Sviluppo Economico
ENEL Distribuzione SpA
Terna SpA
Ministero dello Sviluppo Economico

(Преюдициално запитване от Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Регионален административен съд на Ломбардия, Италия)

„Вътрешен пазар на електроенергия — Директива 2009/72/ЕО — Затворени разпределителни системи — Понятие за разпределителна система — Правомощия на държавите членки да освобождават операторите на затворени разпределителни системи от определени изисквания — Достъп на трети страни — Такси за диспечиране“

1. В настоящия случай Съдът е сезиран да тълкува понятието електроенергийни „затворени разпределителни системи“ по смисъла на член 28 от Директива 2009/72/ЕО[2]. Това понятие е въведено във вторичното право на ЕС след решение на Съда citiworks[3].

2. По дело citiworks Съдът е запитан дали наложеното на държавите членки с член 20, параграф 1 от Директива 2003/54[4], понастоящем член 32, параграф 1 от Директива 2009/72, задължение да се осигури свободен достъп до преносните и разпределителните системи[5] се прилага по отношение на система, която доставя електроенергия *само* на своя оператор, управителния орган на летището в Лайпциг/Хале, както и на други 93 предприятия, установени в зоната на летището. На първо място, Съдът приема, че такава система следва да се разглежда като разпределителна система, тъй като Директива 2003/54 не поставя условия, отнасящи се до големината или потреблението на електроенергия на системата. На второ място, Съдът постановява, че член 20, параграф 1 от Директива 2003/54 се прилага към разглежданата система, тъй като свободният достъп на трети лица до електроразпределителните мрежи представлява една от съществените мерки, които държавите членки са длъжни да вземат, за да се завърши изграждането на вътрешния пазар на електроенергия, и че тази система не попада в обхвата на нито едно предвидено в Директива 2003/54 изключение или дерогация от задължението за предоставяне на свободен достъп[6].

3. Вследствие на решение на Съда citiworks нарасна безпокойството, че изискванията на Директива 2003/54 са твърде тежки за операторите на разпределителни системи като тази в посоченото дело[7].

4. Директива 2009/72 съответно въведе понятието „затворени разпределителни системи“, чиито оператори могат да бъдат освободени от определени задължения, предвидени в Директивата. Съгласно член 28 от Директива 2009/72 затворената разпределителна система е система, която, първо, разпределя електроенергия в рамките на географски обособен промишлен или търговски

2 Директива на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО (ОВ L 211, 2009 г., стр. 55 и поправка в ОВ L 167, 2015 г., стр. 94).

3 Решение от 22 май 2008 г., citiworks (C-439/06, EU:C:2008:298).

4 Директива на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2003 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и отменяща Директива 96/92/ЕО (ОВ L 176, 2003 г., стр. 37; Специално издание на български език, 2007 г., глава 12, том 2, стр. 61).

5 Следва да уточня, че докато „пренос“ означава „транспортиране на електроенергия по взаимосвързана система със свръхвисоко и високо напрежение“, „разпределение“ означава „преноса на електроенергия по разпределителни системи с високо, средно и ниско напрежение“ (вж. член 2, параграфи 3 и 5 от Директива 2009/72).

6 Решение от 22 май 2008 г., citiworks (C-439/06, EU:C:2008:298, т. 44, 49, 55 и 64).

7 Раздел 5.1 от тълкувателната бележка на Комисията от 22 януари 2010 г. относно пазарите на дребно в Директива 2009/72 и Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО (ОВ L 211, 2009 г., стр. 94) (наричана по-нататък „тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно“). Тази бележка е достъпна на уебсайта на генерална дирекция „Енергетика“ на Комисията на следния адрес: https://ec.europa.eu/energy/en/home.

обект или обект с общо ползване на услуги, и второ, обслужва ползватели с интегрирани дейности или интегриран производствен процес или разпределя електроенергия основно на собственика или оператора на системата или на предприятия, свързани с тях. Съгласно същата разпоредба държавите членки могат да освобождават такива системи първо от изискването по член 25, параграф 5 от посочената директива за осигуряване на енергията, използвана за покриване на енергийни загуби и резервна мощност, в съответствие с прозрачни, недискриминационни и пазарно основани процедури, и второ, от задължението по член 32, параграф 1 от същата директива тарифите или техните методики да са одобрени от компетентния национален регулаторен орган преди влизането им в сила [8].

5. В настоящия случай Съдът за пръв път е сезиран с искане за тълкуване на член 28 от Директива 2009/72 чрез преюдициално запитване от Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Регионален административен съд на Ломбардия, Италия). От Съда се иска да уточни обхвата на тази разпоредба. Също така се пита дали операторите на затворени разпределителни системи трябва да предоставят свободен достъп на трети лица и дали те могат да бъдат освободени от задължения, различни от посочените в член 28 от Директива 2009/72. На последно място се отправя въпрос дали към ползвателите на затворени разпределителни системи могат да бъдат прилагани правилата относно таксите за диспечиране, приложими за ползвателите на обществената мрежа [9].

I. Правна уредба

A. Правото на Съюза

6. Член 28 от Директива 2009/72, озаглавен „Затворени разпределителни системи“, гласи:

„1. Държавите членки може да предвидят, че националните регулаторни органи или други компетентни органи класифицират като „затворена разпределителна система“ такава система, която разпределя електроенергия в рамките на географски обособен промишлен или търговски обект или обект с общо ползване на услуги и, без да се засяга параграф 4, не доставя на битови потребители, в случай че:

а) поради определени технически причини или причини, свързани с безопасността, дейностите или производственият процес на ползвателите на тази система са интегрирани; или

б) тази система разпределя електроенергия основно на собственика или оператора на системата или на предприятия, свързани с тях.

2. Държавите членки може да предвидят, че националните регулаторни органи освобождават оператора на затворена разпределителна система от:

а) задълженията съгласно член 25, параграф 5 да осигурява енергията, която използва за покриване на енергийни загуби и резервна мощност в своята система, в съответствие с прозрачни, недискриминационни и пазарно основани процедури;

б) задължението съгласно член 32, параграф 1 тарифите или методиките, на които се основава тяхното изчисление, да са одобрени преди влизането им в сила в съответствие с член 37.

8 Подобна разпоредба беше въведена в Директива 2009/73. Вж. член 28 от Директива 2009/73.

9 Вж. точка 35 по-долу.

3. Когато е предоставена дерогация съгласно параграф 2, приложимите тарифи или методиките, на които се основава тяхното изчисление, се преразглеждат и одобряват в съответствие с член 37 по искане на ползвател на затворената разпределителна система.

4. Инцидентно използване на системата от малък брой домакинства, които са наети на работа при собственика на разпределителната система или които имат подобни връзки с него и се намират в границите на зоната, обслужвана от затворена разпределителна система, не изключва предоставяне на освобождаване по параграф 2“.

7. Съгласно член 32 от Директива 2009/72, озаглавен „Достъп на трети страни“:

„1. Държавите членки осигуряват прилагането на система за достъп на трети страни до преносните и разпределителните системи въз основа на публикувани тарифи, приложими за всички привилегировани клиенти и прилагани обективно и без дискриминация между ползвателите на системата. Държавите членки гарантират, че тези тарифи или методиките, на които се основава тяхното изчисление, са одобрени преди влизането им в сила в съответствие с член 37 и че тези тарифи и методики — когато само методиките са одобрени — са публикувани преди влизането им в сила.

2. Операторът на преносна или разпределителна система може да откаже достъп, когато липсва необходимия капацитет. Подобен отказ трябва да бъде придружен от надлежно обосновани причини, особено предвид разпоредбите на член 3, като се изхожда от обективни и целесъобразни в техническо и икономическо отношение критерии. […]“.

8. Член 37 от Директива 2009/72, озаглавен „Задължения и правомощия на регулаторния орган“, предвижда:

„[…]

6. Регулаторните органи отговарят за определянето и одобряването своевременно преди влизането им в сила поне на методиките, използвани за изчисляване или установяване на реда и условията за:

а) свързването и достъпа до националните мрежи, включително тарифите за пренос и разпределение или методиките за определянето им. Тези тарифи или методики дават възможност да се направят необходимите инвестиции в мрежите по начин, който позволява тези инвестиции да осигурят жизнеспособността на мрежите;

б) предоставяне на балансиращи услуги, които се осъществяват по най-икономичен начин и осигуряват подходящи стимули за ползвателите на мрежата да балансират захранването и потреблението. Балансиращите услуги се предоставят по справедлив и недискриминационен начин и се основават на обективни критерии; и

в) достъп до трансгранични инфраструктури, включително процедурите за разпределяне на капацитет и управление на претоварването.

7. Методиките или редът и условията, посочени в параграф 6, се публикуват.

8. При определянето или одобряването на тарифите или методиките и балансиращите услуги регулаторните органи гарантират, че операторите на преносните и разпределителните системи разполагат с подходящи стимули, в краткосрочен и дългосрочен план, за повишаване на ефикасността, насърчаване на интеграцията на пазарите и сигурността на доставките и подкрепа за свързваните с това научноизследователски дейности.

[…]“.

Б. Италианското право

1. Закон № 99/2009

9. Член 30, параграф 27 от Закон № 99/2009[10] предвижда следното:

„За да гарантира и подобри качеството на електроенергийните услуги за крайните клиенти, свързани към националната електроенергийна система чрез частни мрежи с производствен капацитет, […], Министерството на икономическото развитие определя в срок от 120 дни от влизането в сила на настоящия закон нови критерии за уреждане на отношенията между оператора на мрежата, електроразпределителните дружества концесионери, собственика на частните електроразпределителни мрежи и крайния потребител, свързан към тези мрежи. Регулаторният орган, отговарящ за електроенергийния и газов сектор, следва да прилага посочените критерии с цел да бъдат претеглени и защитени придобитите права и в това отношение следва да отчете и необходимостта от рационално използване на съществуващите енергийни ресурси“.

10. Член 33 от Закон № 99/2009 урежда конкретен вид частни електроразпределителни мрежи, наречени „вътрешни потребителски мрежи“ (наричани по-нататък „ВПМ“). Член 33, параграф 1 от Закон № 99/2009 гласи:

„[…] вътрешна потребителска мрежа (ВПМ) е електроенергийна мрежа, чиято структура е в съответствие с всички изброени по-долу условия:

a) е електроенергийна мрежа, съществуваща към датата на влизане в сила на настоящия закон, или мрежа, чието изграждане е започнало към същата дата, или са получени всички разрешения, предвидени в действащата правна уредба;

b) свързва промишлени енергопотребяващи единици или промишлени енергопотребяващи единици и енергопроизводствени единици, които функционално са от съществено значение за промишления производствен процес, при условие че те са част от присъединени мрежи на територията на не повече от три съседни общини или на не повече от три съседни провинции само в случаите, когато производствените единици използват енергия от възобновяеми източници;

c) е мрежа, за която не се предвижда задължение за свързване на трети лица, без това да засяга правото на всеки от субектите, които са част от същата мрежа, като алтернатива да бъдат свързани към мрежата, за която се предвижда задължение за свързване на трети лица;

d) е свързана посредством една или повече точки на свързване към мрежа, за която се предвижда задължение за свързване на трети лица, с минимално номинално напрежение 120 kV;

e) има отговорно лице, което е единствен оператор на тази мрежа. Това лице може да бъде различно от лицата, собственици на енергопотребяващите или производствените единици, но не може да бъде притежател на концесии за услуги по пренос и диспечиране или на електроразпределителни услуги“.

10 Legge 23 luglio 2009, n. 99 – Disposizioni per lo sviluppo e l'internazionalizzazione delle imprese, nonché in materia di energia (Закон № 99 от 23 юли 2009 г. относно разпоредби за развитието и интернационализацията на предприятията и енергетиката, наричан по-нататък „Закон № 99/2009“).

2. Министерски декрет от 10 декември 2010 г.

11. Разпоредбата на член 30, параграф 27 от Закон № 99/2009 е приложена с министерски декрет от 10 декември 2010 г.[11].

12. Министерският декрет от 10 декември 2010 г. предвижда по-специално следните задължения: i) задължение на операторите на частни електроразпределителни мрежи да позволят на крайните потребители, свързани към тези мрежи, да поискат и да получат възможност за физическо или виртуално свързване към обществената електроразпределителна мрежа; ii) задължение на операторите на частни електроразпределителни мрежи да позволят използването на тези мрежи от операторите на обществени електроразпределителни мрежи, за да се гарантира правото на крайните потребители да получат възможност за свързване към обществената електроразпределителна мрежа.

13. Съгласно акта за преюдициално запитване няма определение в италианското право за мрежите по член 30, параграф 27 от Закон № 99/2009[12]. Следователно тези мрежи представляват остатъчна категория, различна от ВПМ и от простите системи за производство и потребление на електроенергия[13]. Те ще бъдат наричани „другите частни мрежи“.

3. Законодателен декрет № 93/2011

14. Съгласно член 38, параграф 5 от Законодателен декрет № 93/2011[14]:

„Без да се засягат разпоредбите относно ефективните потребителски системи по смисъла на член 2, параграф 1, буква t) от Законодателен декрет № 115/2008, вътрешните потребителски мрежи по смисъла на член 33 от Закон № 99/2009 и другите частни мрежи по смисъла на член 30, параграф 27 от Закон № 99/2009 са затворени разпределителни системи […]“.

15. Съгласно акта за преюдициалното запитване понятието „затворени разпределителни системи“ в член 38, параграф 5 от Законодателен декрет № 93/2011 е препращане към член 28 от Директива 2009/72.

16. Съгласно италианското законодателство за затворени разпределителни системи се считат само ВПМ[15] и другите частни мрежи[16].

11 Decreto ministeriale 10 dicembre 2010 – Attuazione dell'articolo 30, comma 27, della legge 23 luglio 2009, n. 99, in materia di rapporti intercorrenti fra i gestori delle reti elettriche, le società di distribuzione in concessione, i proprietari di reti private ed i clienti finali collegati a tali reti (Министерски декрет от 10 декември 2010 г. — Прилагане на член 30, параграф 27 от Закон № 99 от 23 юли 2009 г. по отношение на взаимоотношенията между оператори на електроенергийни мрежи, електроразпределителни дружества концесионери, собственици на частни електроенергийни мрежи и крайни потребители, свързани към тези мрежи, наричан по-нататък „Министерски декрет от 10 декември 2010 г.“).

12 Въпреки че член 30, параграф 27 от Закон № 99/2009 изисква приемането от Министерството на икономическото развитие на критерии за определяне на тези мрежи.

13 Вж. точка 18 по-долу.

14 Decreto legislative 1 giugno 2011, n. 93 – Attuazione delle direttive 2009/72/CE, 2009/73/CE e 2008/92/CE relative a norme comuni per il mercato interno dell'energia elettrica, del gas naturale ed ad una procedura comunitaria sulla trasparenza dei prezzi al consumatore finale industriale di gas e di energia elettrica, nonchè abrogazione delle direttive 2003/54/CE e 2003/55/CE (Законодателен декрет № 93 от 1 юни 2011 г. — Прилагане на директиви 2009/72/ЕО, 2009/73/ЕО и 2008/92/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и природен газ и относно процедура на Общността за подобряване на прозрачността на цените на газ и електроенергия за промишлени крайни потребители, и за отмяна на директиви 2003/54/ЕО и 2003/55/ЕО, наричан по-нататък „Законодателен декрет № 93/2011“).

15 Вж. точка 10 по-горе.

16 Вж. точка 13 по-горе.

17. Съгласно акта за преюдициално запитване системите по смисъла на член 2, параграф 1, буква t) от Законодателен декрет № 115/2008[17] („ефективните потребителски системи“) и системите по смисъла на член 10, параграф 2, буква b) от същия законодателен декрет („съществуващите системи, приравнени на ефективните потребителски системи“) не се считат за затворени разпределителни системи по смисъла на италианското законодателство.

18. Съгласно член 2, параграф 1, буква t) от Законодателен декрет № 115/2008 в редакцията му, приложима към момента на настъпване на фактите, ефективна потребителска система е „система, която свързва директно чрез частна връзка, за която не се предвижда задължение за предоставяне на достъп на трети страни, дадена енергопроизводствена единица […] към енергопотребяваща единица, която принадлежи на един краен клиент, при условие че тази система се намира в зона, притежавана от или напълно достъпна за този клиент“. Съгласно член 10, параграф 2, буква b) от Законодателен декрет № 115/2008 в редакцията му, приложима към момента на настъпване на фактите, съществуващите системи, приравнени на ефективните потребителски системи, са системи, „които са конфигурирани в съответствие с определението, посочено в член 2, параграф 1, буква t), или които свързват чрез частна връзка, за която не се предвижда задължение за осигуряване на достъп на трети страни, единствено енергопроизводствени и енергопотребяващи единици, които са собственост на едно и също юридическо лице“. Ефективните потребителски системи се разглеждат заедно със съществуващите системи, приравнени на ефективните потребителски системи, като „прости системи за производство и потребление“.

4. Декрет-закон № 91/2014

19. Член 24, параграф 2 от Декрет-закон № 91/2014 гласи[18]:

„Относно вътрешните потребителски мрежи по смисъла на член 33 от Закон № 99/2009 г. и последващите му изменения за системите, посочени в член 10, параграф 2 от Законодателен декрет № 115/2008 г. и последващите му изменения, както и за ефективните потребителски системи по смисъла на член 10, параграф 1 от същия законодателен декрет, въведени в експлоатация преди 31 декември 2014 г., сумите за покриване на общите разходи на електроенергийната система по параграф 1, само в променливите части, се прилагат за разходваното, но неполучено от мрежата количество електроенергия, в размер на 5 % от съответните единични суми, дължими за електроенергията, получена от мрежата“.

17 Decreto legislative 30 maggio 2008, n. 115 – Attuazione della direttiva 2006/32/CE relative all’efficienza degli usi finali dell’energia e i servizi energetici e abrogazione della direttiva 93/76/CEE (Законодателен декрет № 115 от 30 май 2008 г. — Прилагане на Директива 2006/32/ЕО относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги и за отмяна на Директива 93/76/ЕИО, наричан по-нататък „Законодателен декрет № 115/2008“).

18 Decreto legge 24 giugno 2014, n. 91 – Disposizioni urgenti per il settore agricolo, la tutela ambientale e l’efficientamento energetico dell’edilizia scolastica a universitaria, il rilancio e lo sviluppo delle imprese, il contenimento dei costi gravanti sulle tariffe elettriche, nonché per la definizione immediata di adempimenti derivanti della normativa europea (Декрет-закон № 91 от 24 юни 2014 г. — Спешни мерки за селскостопанския сектор, защитата на околната среда и енергийната ефективност на училищното и университетското строителство, насърчаване и развитие на предприятията, намаляване на разходите, включени в тарифите за електричество, както и незабавно определяне на мерки, произтичащи от правната уредба на ЕС, наричан по-нататък „Декрет-закон № 91/2014“). Декрет-закон № 91/2014 по-късно е преобразуван с изменения в закон.

5. Решение № 539/2015 на регулаторния орган, отговарящ за електроенергийния, газовия и водния сектор

20. Приложение А към решение на Autorità per l'energia elettrica il gas e il sistema idrico (Регулаторният орган, отговарящ за електроенергийния, газовия и водния сектор, наричан по-нататък „AEEGSI“) № 539/2015 [19] установява правилата, приложими за затворените разпределителни системи.

21. Член 8 от приложение А към решение № 539/2015 гласи: „затворена разпределителна система е мрежа, за която се предвижда задължение за свързване само на потребители, които съгласно член 6 от настоящото решение са сред потребителите, които могат да бъдат свързани към същата затворена разпределителна система“.

22. Съгласно член 10, параграф 6 от приложение А към решение № 539/2015: „по отношение на задълженията си за отделно счетоводство съгласно консолидирания текст на разпоредбите за счетоводна обособеност и за функционална обособеност съгласно консолидирания текст на разпоредбите за функционална обособеност операторът на затворена разпределителна система е приравнен на оператор на услуга по електроразпределение с по-малко от 5 000 точки на потребление“ [20].

23. Съгласно член 22, параграф 1 от приложение А към решение № 539/2015: „правилата за диспечиране се прилагат по отношение на електроенергията, захранвана във и получавана от затворената разпределителна система от всеки потребител чрез неговата точка на свързване към тази система“.

II. Фактите, главното производство и преюдициалните въпроси

24. Solvay Chimica Italia S.p.A. (наричано по-нататък „Solvay“), Erg Power S.r.l. и Erg Power Generation S.p.A. (наричани по-нататък заедно „Erg Power“), Eni S.p.A., Enipower S.p.A. и Versalis S.p.A. (наричани по-нататък заедно „Eni“), Sol Gas Primari S.r.l и Whirlpool Europe S.r.l. притежават или експлоатират частни мрежи за разпределение на електроенергия, които съгласно член 38, параграф 5 от Законодателен декрет № 93/2011 се считат за затворени разпределителни системи. Например Erg Power S.r.l. притежава, а Erg Power Generation S.p.A. експлоатира ВПМ на нефтохимическия център, разположен в общините Приоло Гаргало и Мелили (и двете в провинция Сиракуза). Това ВПМ свързва единадесет предприятия с топлоелектрическа централа, експлоатирана от Erg Power S.r.l.

25. На основание член 38, параграф 5 от Законодателен декрет № 93/2011, който определя мрежите, притежавани или експлоатирани от предприятията, посочени в предходната точка, като затворени разпределителни системи, AEEGSI приема решение № 539/2015, с което налага нови задължения на операторите на тези мрежи.

19 Deliberazione 12 novembre 2015, n. 539/2015/R/eel dell'Autorità per l'energia elettrica il gas e il sistema idrico – Regolazione dei servizi di connessione, misura, trasmissione, distribuzione, dispacciamento e vendita nel caso di sistemi di distribuzione chiusi (Решение № 539/2015/R/eel на органа, отговарящ за електроенергийния, газовия и водния сектор — Регулиране на услуги по свързване, измерване, пренос, разпределение, диспечиране и продажба на електроенергия при затворени разпределителни системи, наричано по-нататък „решение № 539/2015“). Решение № 539/2015 е достъпно на уебсайта на AEEGSI, понастоящем Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente (Регулаторен орган за енергетика, мрежи и околна среда), на следния адрес: https://www.arera.it/it/index.htm.

20 Вж. член 1, букви r) и s) от приложение А към решение № 539/2015. Консолидираният текст на разпоредбите за счетоводна обособеност се съдържа в приложение А към deliberazione 22 maggio 2014, n. 231/2014/R/com dell'AEEGSI – Disposizioni in materia di obblighi di separazione contabile (unbundling) per i settori dell'energia elettrica e del gas (Решение № 231/2014/R/com от 22 май 2014 г. на AEEGSI относно задължението за водене на отделни счетоводни отчети (обособяване) в секторите на електроенергията и природния газ). Консолидираният текст на разпоредбите за функционална обособеност се съдържа в приложение А към Deliberazione 22 giugno 2015, n. 296/2015/R/com dell'AEEGSI – Disposizioni in merito agli obblighi di separazione funzionale (unbundling) per i settori dell'energia elettrica e del gas (Решение № 296/2015/R/com от 22 юни 2015 г. на AEEGSI относно задължението за функционално обособяване в секторите на електроенергията и природния газ). И двете решения са достъпни на уебсайта на AEEGSI.

26. Поради това тези предприятия, заедно с други, подават пред Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Регионален административен съд на Ломбардия) жалба за отмяна на решение № 539/2015.

27. Жалбоподателите в главното производство твърдят, че с решение № 539/2015 затворените разпределителни системи по смисъла на член 38, параграф 5 от Законодателен декрет № 93/2011 се поставят в обхвата на разпоредбите, приложими за обществената мрежа[21], без да се отчитат специфичните особености на тези системи. Според жалбоподателите в главното производство приравняването на такива системи с обществената мрежа е несъвместимо с член 28 от Директива 2009/72.

28. Пред запитващата юрисдикция жалбоподателите в главното производство критикуват следните аспекти на решение № 539/2015: i) наложеното задължение на операторите на затворени разпределителни системи по смисъла на член 38, параграф 5 от Законодателен декрет № 93/2011 да свързват трети лица; ii) наложеното задължение на тези оператори за счетоводна и функционална обособеност; iii) прилагането на такси за диспечиране за всеки потребител, свързан към затворената разпределителна система, вместо разглеждане на мрежата в нейната цялост като един-единствен потребител при диспечиране, каквото е било положението дотогава, и iv) прилагането на общите разходи на електроенергийната система към потреблението на електроенергия от всеки потребител, свързан към затворената разпределителна система, дори когато електроенергията се произвежда в рамките на тази система.

29. Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Регионален административен съд на Ломбардия) счита, че не е в състояние да разреши спора и отправя до Съда следните преюдициални въпроси:

„1) Следва ли разпоредбите на [Директива 2009/72], и по-специално член 3, параграфи 5 и 6 и член 28, да се тълкуват в смисъл, че непременно представлява електроенергийна мрежа, а следователно и „разпределителна система“ по смисъла на тази директива, система, създадена и управлявана от частно образувание, към която са свързани ограничен брой производствени и потребителски единици и която на свой ред е свързана с обществената мрежа, без възможност да се изключат от тази класификация частните електроенергийни системи с такива характеристики, изградени преди влизането в сила на Директивата и първоначално създадени с цел производство на електроенергия за собствени нужди?

2) При утвърдителен отговор на предходния въпрос, единствената предоставена от [Директива 2009/72] възможност за оползотворяване на специфичните характеристики на частна електроенергийна мрежа ли е тя да се причисли към категорията на затворените разпределителни системи по член 28 от [Директива 2009/72], или се допуска националният законодател да определи отделна категория разпределителни системи, по отношение на които се прилага опростен режим, различен от предвидения за затворените разпределителни системи?

3) Независимо от отговора на предходните въпроси, трябва ли Директивата да се тълкува в смисъл, че при всички случаи за затворените разпределителни системи по член 28 [от Директива 2009/72] се изисква задължение за свързване на трети лица?

4) Независимо от отговора на предходните въпроси, допуска ли класифицирането на частна електроенергийна мрежа като затворена разпределителна система по смисъла на член 28 от [Директива 2009/72] възможността националният законодател да предвиди в полза на тази

21 Вж. точка 35 по-долу.

система само изключения от общия правен режим за разпределителните системи, изрично предвидени в член 28 и член 26, параграф 4 от тази директива, или — с оглед на посоченото в съображения 29 и 30 от Директивата — е позволено или наложено на държава членка да предвиди други изключения от прилагането на общия правен режим за разпределителните системи по начин, който гарантира постигането на целите, посочени в съображенията?

5) Ако Съдът приеме, че е възможно или необходимо държавата членка да установи правила, които отчитат спецификата на затворените разпределителни системи, допускат ли разпоредбите на [Директива 2009/72] — и по-специално съображения 29 и 30, член 15, параграф 7, член 37, параграф 6, буква б) и член 26, параграф 4 — национална правна уредба като разглежданата в настоящото производство, която предвижда за затворените разпределителни системи правила за диспечиране, отделно счетоводство и функционална обособеност, доста подобни на предвидените за обществените мрежи, и която относно общите разходи на електроенергийната система предвижда, че заплащането на тези суми е отчасти съизмеримо и с разходваното количество електроенергия в рамките на затворената система?“.

30. Писмени становища са представени от Solvay, Erg Power, Eni, Република Гърция, Италианската република, Кралство Нидерландия и Европейската комисия.

31. В отговор на искането за разяснения от Съда на основание член 101 от Процедурния правилник Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Регионален административен съд на Ломбардия) посочва с определение от 12 април 2018 г., че първо, задължението за функционална обособеност вече не се прилага за операторите на затворени разпределителни системи по смисъла на член 38, параграф 5 от Законодателен декрет № 93/2011[22], и второ, че член 24, параграф 2 от Декрет-закон № 91/2014 е отменен, така че сега сумите във връзка с общите разходи на електроенергийната система се прилагат за електроенергията, която затворената разпределителна система като цяло получава от обществената мрежа[23].

32. При тези обстоятелства запитващата юрисдикция оттегля петия преюдициален въпрос в частта, отнасяща се до задълженията за обособеност и общите разходи за електроенергийната система. Запитващата юрисдикция обаче продължава да поддържа въпроса в частта, свързана с таксите за диспечиране.

33. Solvay, Eni, Италианската република и Европейската комисия излагат устни становища в съдебното заседание на 31 май 2018 г.

22 Това е така, защото legge 4 agosto 2017, n. 124 – legge annuale per il mercato e la concorrenza (Закон № 124 от 4 август 2017 г. – Годишен закон за пазара и конкуренцията) добавя параграфи 5 bis и 5 ter към член 38, параграф 5 от Законодателен декрет № 93/2011, съгласно които задължението за функционална обособеност, наложено на операторите на разпределителни системи, не се прилага за операторите на затворени разпределителни системи, от които се изисква само да водят отделни счетоводни отчети, ако са част от вертикално интегрирано предприятие. На това основание регулаторният орган, отговарящ за енергетиката, мрежите и околната среда приема deliberazione 18 gennaio 2018, n. 15/2018/R/com – Esclusione dagli obblighi di separazione funzionale per le imprese di distribuzione elettrica con meno di 25 000 punti di prelievo e per i sistemi di distribuzione chiusi, ai sensi della legge 124/2017 (Решение № 15/2018/R/com от 18 януари 2018 г. относно освобождаването от изискването за функционална обособеност за разпределители на електроенергия с по-малко от 25 000 точки на свързване и за затворени разпределителни системи по смисъла на Закон № 124/2017).

23 Вж. decreto legge 30 dicembre 2016, n. 244 – Proroga e definizione di termini (Декрет-закон от 30 декември 2016 г., № 244 относно удължаването и определянето на сроковете), по-късно преобразуван в закон.

III. Анализ

А. Предварителни бележки

34. За по-голяма яснота бих искал да посоча, че понятието „обществена мрежа“ в отправените до Съда преюдициални въпроси следва да се разбира като препратка към разпределителните или преносните системи, които се експлоатират по концесионен договор. Наистина, съгласно член 1, параграф 1, буква u) от приложение А към решение № 539/2015 „обществена мрежа“ е „всяка електроенергийна мрежа, експлоатирана по концесионен договор за пренос или разпределение на електроенергия“, чийто оператор е „задължен да предоставя достъп на трети страни при поискване“, тъй като предоставя обществена услуга.

35. Поради това системите за пренос или разпределение, които се експлоатират по концесионен договор съгласно италианското право, ще бъдат наричани в настоящото заключение „обществената мрежа“. ВПМ[24], другите частни мрежи[25] и простите системи за производство и потребление на електроенергия[26] не са част от обществената мрежа.

36. На първо място ще разгледам дали система, създадена и експлоатирана от частно образувание, към която са свързани ограничен брой производствени и потребителски единици и която на свой ред е свързана с обществената мрежа, трябва да се разглежда като „разпределителна система“ по смисъла на Директива 2009/72 (първи преюдициален въпрос). Тъй като според мен настоящият случай е такъв, след това ще изследвам дали държавите членки могат да освобождават разпределителната система от предвидените в Директива 2009/72 задължения само ако тази система може да се класифицира като затворена разпределителна система по смисъла на член 28, параграф 1 от същата директива, или е допустимо държавите членки да определят отделна категория разпределителни системи, за която могат да се приложат други изключения (втори преюдициален въпрос). След това ще премина към преценката дали задължението за осигуряване на достъп на трети страни, предвидено в член 32 от Директива 2009/72, се прилага за оператори на затворени разпределителни системи (трети преюдициален въпрос) и дали изискванията, изброени в член 26, параграф 4 и член 28, параграф 2 от тази директива, са единствените изисквания, от които държавите членки могат да освобождават оператори на затворени разпределителни системи (четвърти преюдициален въпрос). Накрая ще изследвам дали Директива 2009/72 допуска национално законодателство, което прилага към ползвателите на затворени разпределителни мрежи правилата относно таксите за диспечиране, приложими към ползвателите на обществената мрежа (пети преюдициален въпрос).

Б. По първия преюдициален въпрос

37. С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска от Съда да установи дали система, създадена и експлоатирана от частно образувание, към която са свързани ограничен брой производствени и потребителски единици и която на свой ред е свързана с обществената мрежа, трябва да бъде разглеждана като „разпределителна система“ по смисъла на Директива 2009/72, по-специално на член 2, параграфи 5 и 6 и на член 28. Запитващата юрисдикция също така поставя въпроса дали в това отношение следа да се отчита фактът, че системата е била създадена преди влизането в сила на Директива 2009/72 или че първоначално е била създадена като система за производство на електроенергия за собствени нужди.

24 Вж. точка 10 по-горе.

25 Вж. точка 13 по-горе.

26 Вж. точка 18 по-горе.

38. Трябва да уточня, че по мое мнение в първия преюдициален въпрос позоваването на член 3, параграфи 5 и 6 от Директива 2009/72 следва да се разбира като позоваване на член *2*, параграфи 5 и 6. Действително член 3, параграфи 5 и 6 от Директива 2009/72 се отнасят до задълженията за обществени услуги (по-конкретно до правото на потребителите да променят доставчика и да получават всички съответни данни за потреблението и до задължението на държавите членки да предоставят компенсация и изключителни права за изпълнението на задълженията за обществени услуги по недискриминационен начин). Тази разпоредба едва ли има отношение към класификацията на ВПМ и другите частни мрежи като разпределителни системи. Освен това в мотивите на преюдициалното запитване не се споменава член 3, параграфи 5 и 6 от Директива 2009/72. За разлика от това, член 2, параграфи 5 и 6 от тази директива се споменава в мотивите на запитването. Нещо повече, той е от значение за първия преюдициален въпрос, тъй като определя понятията „разпределение“ и „оператор на разпределителна система“.

39. Solvay и Erg Power поддържат, че системите, създадени и експлоатирани от частно образувание, към които са свързани ограничен брой производствени и потребителски единици и които на свой ред са свързани с обществената мрежа, не представляват непременно разпределителни системи по смисъла на член 2, параграфи 5 и 6 и член 28 от Директива 2009/72. Според тях е възможно от тази класификация да се изключат системите, които притежават тези характеристики, създадени са преди влизането в сила на Директива 2009/72 и са установени с цел производство на електроенергия за собствени нужди. Eni твърди, че ВПМ не могат да се определят като разпределителни системи по смисъла на Директива 2009/72.

40. Италианското правителство поддържа, че ВПМ представляват разпределителни системи по смисъла на Директива 2009/72. Гръцкото правителство, нидерландското правителство и Комисията считат, че система, създадена и експлоатирана от частно образувание, към която са свързани ограничен брой производствени и потребителски единици и която на свой ред е свързана с обществената мрежа, трябва да се счита за разпределителна система.

41. Както посочва запитващата юрисдикция, Директива 2009/72 не дава определение на понятието „разпределителна система“. Съгласно член 2, параграф 5 от тази директива обаче „разпределение“ означава преноса на електроенергия по разпределителни системи с високо, средно и ниско напрежение с цел да бъде доставена до клиенти, като не се включва доставка“ [27]. Следователно, както Съдът е постановил по дело citiworks, разпределителната система е система, използвана за пренос на електроенергия при високо, средно или ниско напрежение, предназначена за продажба на потребители на едро или на крайни потребители [28].

42. За да се определи дали дадена мрежа представлява разпределителна система по смисъла на Директива 2009/72, няма значение, че тя свързва само ограничен брой производствени и потребителски единици.

43. Действително разпределението е дефинирано като пренос на електроенергия в определени системи с цел да бъде доставена на „клиенти“. В член 2, параграф 5 от Директива 2009/72 няма индикация, че преносът на електроенергия с цел да бъде доставена само на няколко клиенти не следва да се счита за разпределение по смисъла на тази разпоредба. Следователно няма причина система, която свързва само няколко производствени и потребителски единици, да не се разглежда като разпределителна система по смисъла на Директива 2009/72. В това отношение отбелязвам, че разглежданата в дело citiworks система, за която Съдът приема, че е

27 Член 2, параграф 19 от Директива 2009/72 определя „доставка“ като „продажбата, включително препродажбата, на електроенергия на клиенти“.

28 Решение от 22 май 2008 г., citiworks (C-439/06, EU:C:2008:298, т. 46).

разпределителна по смисъла на Директива 2009/72, е обслужвала *ограничен брой* клиенти [29]. По думите на Съда „законодател[ят на Съюза] не е възнамерявал да изключи дадени […] разпределителни мрежи от приложното поле на Директива 2003/54 поради тяхната големина или потребление на електроенергия“ [30].

44. Също така няма значение, че дадена мрежа е създадена преди влизането в сила на Директива 2009/72, за да се определи дали мрежата представлява разпределителна система по смисъла на тази директива. В Директива 2009/72 не се посочва, че тя не се прилага за системи, създадени преди влизането ѝ в сила.

45. И накрая, за да се определи дали дадена мрежа представлява разпределителна система по смисъла на Директива 2009/72, не е от значение, че първоначално тя е била създадена с цел производство на електроенергия за собствени нужди.

46. Отбелязвам, че съгласно член 28, параграф 1, буква б) от Директива 2009/72 система, която „разпределя електроенергия основно на собственика или оператора на системата или на предприятия, свързани с тях“, може да се класифицира като затворена разпределителна система (следователно като разпределителна система, както ще бъде обяснено по-долу [31]). Съгласно тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно член 28, параграф 1, буква б) от Директива 2009/72 се прилага „когато дадено предприятие е позволило на потребители да се свържат със система, която е разработена за негови собствени нужди“ [32]. Считам, че тази разпоредба обхваща разпределителни системи, които, както и ВПМ, са били първоначално създадени с цел производство на електроенергия за собствени нужди [33].

47. Следователно на първия преюдициален въпрос следва да се отговори, че член 2, параграф 5 и член 28, параграф 1 от Директива 2009/72 трябва да се тълкуват в смисъл, че система, създадена и експлоатирана от частно образувание, към която са свързани ограничен брой производствени и потребителски единици и която на свой ред е свързана към основната мрежа, е разпределителна система. В това отношение е ирелевантно, че тази система е установена първоначално с цел производство на електроенергия за собствени нужди и че е създадена преди влизането в сила на Директива 2009/72.

29 Вж. точка 2 по-горе.

30 Решение от 22 май 2008 г., citiworks (C-439/06, EU:C:2008:298, т. 49). Изводът на Съда в точка 49 от решение citiworks, че разпределителните системи попадат в приложното поле на Директива 2003/54 независимо от тяхната големина, може да се приложи към Директива 2009/72. Това е така, тъй като формулировката на член 2, параграф 5 от Директива 2003/54, която води Съда до горепосочената констатация в точка 49 от решение citiworks, е почти идентична с текста на член 2, параграф 5 от Директива 2009/72. Действително член 2, параграф 5 от Директива 2003/54 определя разпределението като „транспортирането на електроенергия по разпределителни мрежи на високо, средно и ниско напрежение, с цел доставката ѝ до потребители, но без да се включва пласмент“.

31 Вж. точка 69 по-долу.

32 Вж. точка 5.2, стр. 11 от тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно.

33 В това отношение запитващата юрисдикция посочва, че когато през 1962 г. са били национализирани електроенергийните мрежи, мрежите, които свързват една производствена единица с една енергопотребяваща единица, не са били включени. Всъщност те не са били считани за същински разпределителни мрежи, тъй като свързват две единици, притежавани от едно и също лице. По-скоро са били разглеждани като мрежи за собствени нужди. С течение на времето обаче някои от тези мрежи за собствени нужди са се развили, например когато енергопотребяващата единица бива продадена на трето лице, така че мрежата не може да продължава да се разглежда като мрежа за производство на електроенергия за собствени нужди.

B. По втория преюдициален въпрос

48. По същество с втория въпрос запитващата юрисдикция иска от Съда да установи дали държавите членки могат да освобождават разпределителна система от предвидените в Директива 2009/72 задължения само ако тази система се класифицира като затворена разпределителна система по смисъла на член 28, параграф 1 от същата директива, или е допустимо държавите членки да определят отделна категория разпределителни системи и да освобождават системи от тази категория от задължения извън тези, от които могат да бъдат освобождавани затворените разпределителни системи.

49. Solvay, Erg Power и Eni поддържат, че е допустимо националният законодател да определи категория от разпределителни системи, различна от затворените разпределителни системи, и да въвежда за тази категория опростен режим, различен от предвидения за затворените разпределителни системи.

50. Италианското, гръцкото и нидерландското правителство и Комисията твърдят, че Директива 2009/72 не позволява на държавите членки да предвиждат категория разпределителни системи, различна от затворените разпределителни системи, към която да прилагат друг опростен режим.

51. Отбелязвам, че Директива 2009/72 налага определени задължения на операторите на разпределителни системи. В частност тези оператори трябва да са функционално [34] и счетоводно обособени [35]. От тях също така се изисква да осигурят достъп на трети страни въз основа на обективни и недискриминационни тарифи [36]. Освен това енергията, която се използва за покриване на енергийни загуби и резервна мощност, трябва да се осигурява от оператора на разпределителната система (когато има такава функция) в съответствие с прозрачни, недискриминационни и пазарно основани процедури [37].

52. Директива 2009/72 предвижда четири категории разпределителни системи, които държавите членки могат да освобождават от предвидените от Директивата задължения, а именно: затворени разпределителни системи, малки изолирани системи, изолирани микросистеми и системи, обслужващи по-малко от 100 000 свързани клиенти.

53. Първо, разпределителната система може да се определи като затворена такава по смисъла на член 28, параграф 1 от Директива 2009/72, когато са изпълнени две условия. На първо място, системата трябва да „разпределя електроенергия в рамките на географски обособен промишлен или търговски обект или обект с общо ползване на услуги“ [38]. На второ място, трябва да разпределя електроенергия или на потребители, чиито дейности или производствен процес са интегрирани, или да разпределя електроенергия основно на собственика или оператора на системата. Съгласно член 28, параграф 2 от тази директива държавите членки имат правомощието да освобождават оператора на затворена разпределителна система от: i) задълженията по член 25, параграф 5 от същата директива да осигурява енергията, която използва за покриване на енергийни загуби и резервна мощност в своята система, в съответствие с прозрачни, недискриминационни и пазарно основани процедури, и ii) задължението по член 32, параграф 1 от Директива 2009/72 тарифите да са одобрени преди

34 Вж. член 26 от Директива 2009/72.

35 Вж. член 31 от Директива 2009/72.

36 Вж. член 32 от Директива 2009/72.

37 Вж. член 25, параграф 5 от Директива 2009/72.

38 Затворена разпределителна система не може да обслужва домакинства, с изключение на инцидентното ѝ използване от малък брой домакинства. Вж. член 28, параграф 4 от Директивата.

влизането им в сила в съответствие с член 37 от Директивата. В допълнение, съгласно член 26, параграф 4 от Директивата 2009/72 държавите членки могат да освобождават разпределителни системи, обслужващи по-малко от 100 000 свързани клиенти, от задълженията за обособяване, какъвто вероятно е случаят със затворените разпределителни системи [39].

54. Второ, съгласно член 2, параграф 26 от Директива 2009/72 малките изолирани системи са системи „с консумация под 3 000 GWh през 1996 г., при ко[и]то под 5 % от годишната консумация се получава чрез свързване с други системи“. Съгласно член 44, параграф 1 от Директивата държавите членки могат да дерогират задълженията, предвидени в глави IV, VI, VII и VIII (но все пак с разрешение на Комисията). Също така съгласно член 26, параграф 4 от Директива 2009/72 те могат да освобождават малките изолирани системи от задълженията за обособеност [40].

55. Трето, съгласно член 2, параграф 27 от Директива 2009/72 изолираните микросистеми са системи „с потребление под 500 GWh през 1996 г., при ко[и]то няма връзка с други системи“. Съгласно член 44, параграф 1 от Директива 2009/72 държавите членки могат да освобождават изолираните микросистеми от разпоредбите на глави III, IV, VI, VII и VIII (отново с разрешение на Комисията). Освен това съгласно член 26, параграф 4 от същата директива държавите членки могат да освобождават системи, обслужващи по-малко от 100 000 свързани клиенти, от задълженията за обособеност, какъвто вероятно е случаят с изолираните микросистеми.

56. Четвърто, съгласно член 26, параграф 4 от Директива 2009/72 системите, обслужващи по-малко от 100 000 свързани клиенти, могат да бъдат освободени от задълженията за обособяване по параграфи 1, 2 и 3 от същата разпоредба. Както бе споменато по-горе, затворените разпределителни системи, малките изолирани системи и изолираните микросистеми могат да попаднат в тази категория.

57. Според мен няма други категории разпределителни системи, които държавите членки да могат да освобождават от задълженията, предвидени в Директива 2009/72. Ако законодателят на Съюза е възнамерявал да предостави на държавите членки правомощието да определят друга категория разпределителни системи и да прилагат изключения към системите, включени в тази категория, той щеше да го направи изрично, както е направил в член 26, параграф 4, член 28, параграф 2 и член 44, параграф 1 от тази директива.

58. Следователно държавите членки могат да освобождават разпределителните системи от предвидените в Директива 2009/72 задължения само ако системата е затворена разпределителна система, малка изолирана система, изолирана микросистема или система, обслужваща по-малко от 100 000 свързани потребители.

59. В настоящия случай не се твърди, че ВПМ или другите частни мрежи трябва да се считат за малки изолирани системи или за изолирани микросистеми. Съгласно член 38, параграф 5 от Законодателен декрет № 93/2011 обаче ВПМ и другите частни мрежи са определени като затворени разпределителни системи [41].

39 Съгласно раздел 5.3 от тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно „поради факта, че те оперират в обособени географски обекти и обслужват само небитови клиенти, [операторите на затворените разпределителни системи] няма да имат повече от 100 000 клиенти. Следователно държавите членки ще могат да прилагат разпоредбите на член 26, параграф 4 от [Директива 2009/72], които позволяват на държавите членки да не изискват такива [оператори на разпределителни системи] да бъдат обособени“.

40 Не е необходимо решение на Комисията, за да може дадена държава членка да упражни възможността, предвидена в член 26, параграф 4 от Директива 2009/72.

41 Съгласно преюдициалното запитване понятието „затворена разпределителна система“ има едно и също значение по член 38, параграф 5 от Законодателен декрет № 93/2011 и по член 28, параграф 1 от Директива 2009/72. Вж. точка 15 по-горе.

60. Запитващата юрисдикция е тази, която следва да определи дали ВПМ и другите частни мрежи следва да се разглеждат като затворени разпределителни системи по смисъла на член 28, параграф 1 от Директива 2009/72.

61. Въпреки това отбелязвам, че съгласно член 33, параграф 1, буква b) от Закон № 99/2009 ВПМ трябва да свързват или „*промишлени* енергопотребяващи единици“, или „*промишлени* енергопотребяващи единици и енергопроизводствени единици“ [42] и те трябва да бъдат „част от присъединени мрежи на територията на не повече от три съседни общини или на не повече от три съседни провинции само в случаите, когато производствените единици използват енергия от възобновяеми източници“. На тези основания считам, че първото условие по член 28, параграф 1 от Директива 2009/72 системата да разпределя електроенергия „в рамките на географски обособен промишлен […] обект“ е изпълнено. Също така отбелязвам, че поне в случите, когато ВПМ свързват промишлени енергопотребяващи единици и енергопроизводствени единици, „които функционално са от съществено значение за промишления производствен процес“, то според мен и второто условие по член 28, параграф 1, буква а) от Директива 2009/72 производственият процес на потребителите да бъде интегриран е изпълнено [43].

62. Поради това отговорът на втория преюдициален въпрос следва да бъде, че държавите членки могат да освобождават разпределителни системи от задълженията, предвидени в Директива 2009/72, само ако такива системи се класифицират като затворени разпределителни системи по смисъла на член 28, параграф 1 от Директивата, малки изолирани системи по смисъла на член 2, параграф 26 от Директивата, изолирани микросистеми по смисъла на член 2, параграф 27 от Директивата или ако обслужват по-малко от 100 000 клиенти. Не е допустимо държавите членки да определят друга категория разпределителни системи и да освобождават системи от тази категория от задължения извън тези, от които могат да бъдат освобождавани затворените разпределителни системи, малките изолирани системи, изолираните микросистеми или системите, обслужващи по-малко от 100 000 свързани клиенти.

Г. По третия преюдициален въпрос

63. С третия въпрос запитващата юрисдикция иска от Съда да установи дали операторите на затворени разпределителни системи по смисъла на член 28, параграф 1 от Директива 2009/72 са задължени във всички случаи да предоставят достъп на трети страни.

64. Solvay, Erg Power, Eni, италианското и гръцкото правителство поддържат, че операторите на затворени разпределителни системи не са задължени във всички случаи да предоставят достъп на трети страни [44].

65. Комисията счита, че Директива 2009/72 не позволява на държавите членки да освобождават операторите на затворени разпределителни системи от задължението за предоставяне на достъп на трети страни.

66. Член 32 от Директива 2009/72 гласи, че „държавите членки осигуряват прилагането на система за достъп на трети страни до […] разпределителните системи“ въз основа на обективни и недискриминационни тарифи. Държавите членки трябва и да гарантират, че тези тарифи са одобрени от националния регулаторен орган и са публикувани преди влизането им в сила съгласно член 37 от тази директива.

42 Курсивът е мой.

43 Въпросът не може да бъде разгледан по отношение на другите частни мрежи, тъй като според запитващата юрисдикция по италианското право не съществува определение за тези мрежи. Вж. точка 13 по-горе.

44 Нидерландското правителство не е представило становище по третия преюдициален въпрос.

67. Съгласно съдебната практика свободният достъп на трети страни до преносните и разпределителните системи представлява една от съществените мерки, които държавите членки са длъжни да вземат, за да се завърши вътрешният пазар на електроенергия[45]. В това отношение съображение 4 от Директива 2009/72 подчертава, че все още не съществува недискриминационен достъп до мрежата във всяка държава членка.

68. Според мен член 32 от Директива 2009/72 изисква от операторите на затворени разпределителни системи да предоставят достъп на трети страни.

69. На първо място, подчертавам, че затворените разпределителни системи по смисъла на член 28, параграф 1 от Директива 2009/72 са разпределителни системи[46]. Следователно всички задължения, наложени на операторите на разпределителни системи, се налагат на операторите на затворени разпределителни системи, освен ако тази директива не предвижда друго.

70. Това съответства на тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно. Съгласно точка 5.3 от нея „затворените разпределителни системи са разпределителни системи и не представляват нова и отделна категория системи“.

71. Това съответства и на предложението на Комисията за преработване на Директивата за електроенергия от 23 февруари 2017 г.[47]. Това предложение добавя пета алинея към член 28 от Директива 2009/72 (член 38 в предложението на Комисията за преработване на Директивата за електроенергията), която предвижда, че „затворените разпределителни системи трябва да се считат за разпределителни системи за целите на [тази] [д]иректива“.

72. Второ, вярно е, че член 32, параграф 1 от Директива 2009/72 оставя на държавите членки грижата да вземат необходимите мерки за прилагането на система за достъп на трети страни до преносните или разпределителните системи. При все това, предвид значението на принципа на свободния достъп до преносните или разпределителните системи[48], тази свобода на действие не позволява на държавите членки да се отклоняват от посочения принцип, освен в случаите, в които Директива 2009/72 предвижда изключения или дерогации[49].

73. В това отношение отбелязвам, че член 28, параграф 2, буква б) от Директива 2009/72 не позволява на държавите членки да освобождават операторите на затворени разпределителни системи от задължението да предоставят недискриминационен достъп на трети страни.

74. В действителност член 28, параграф 2, буква б) от Директива 2009/72 гласи, че държавите членки могат да освобождават операторите на затворени разпределителни системи от „задължението съгласно член 32, параграф 1 тарифите или методиките, на които се основава тяхното изчисление, да са одобрени преди влизането им в сила в съответствие с член 37“. Следователно съгласно член 28, параграф 2, буква б) от Директива 2009/72 държавите членки могат да освобождават операторите на затворени разпределителни системи *от задължението за предварително одобрение на техните тарифи*. Това означава, че на операторите на затворени разпределителни системи може да бъде разрешено да прилагат договорени тарифи,

45 Решения от 22 май 2008 г., citiworks (C-439/06, EU:C:2008:298, т. 44), от 9 октомври 2008 г., Sabatauskas и др. (C-239/07, EU:C:2008:551, т. 33), и от 29 септември 2016 г., Essent Belgium (C-492/14, EU:C:2016:732, т. 76).

46 Съгласно даденото определение от Съда в решение от 22 май 2008 г., citiworks (C-439/06, ЕС: С: 2008: 298, т. 46). Вж. точка 41 по-горе.

47 Предложение на Комисията за директива на Европейския парламент и на Съвета от 23 февруари 2017 г. относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия (преработен текст) (наричано по-нататък „предложение на Комисията за преработване на Директивата за електроенергия“) (COM (2016) 864 окончателен/2).

48 Вж. точка 67 по-горе.

49 Решение от 22 май 2008, citiworks (C-439/06, EU:C:2008:298, т. 55).

както е посочено в тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно [50]. Когато тази възможност се използва, потребителите на затворената разпределителна система могат съгласно член 28, параграф 3 от тази директива да поискат от националния регулаторен орган да преразгледа тарифите. Въпреки това член 28, параграф 2, буква б) от Директива 2009/72 не допуска държавите членки да освобождават операторите на затворени разпределителни системи *от задължението им да предоставят достъп на трети страни* [51].

75. Също така отбелязвам, че съгласно точка 5.3 от тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно „задължението за осигуряване на достъп на трети страни до системата се прилага и за [операторите на затворени разпределителни системи]“.

76. За разлика от това, в член 3, параграф 14 от Директива 2009/72 се посочва, че „държавите членки може да решат да не прилагат разпоредб[ата] на член[…] […] 32 […], доколкото [неговото] прилагане би възпрепятствало изпълнението, юридически или практически, на задълженията, наложени на електроенергийните предприятия в името на общия икономически интерес […]“ [52]. Съгласно съдебната практика по този начин държавите членки имат право да не прилагат разпоредбите на член 32 от Директива 2009/72, които предвиждат достъп на трети страни при спазване на условията, предвидени в член 3, параграф 8 от нея [53].

77. Следователно член 32 от Директива 2009/72 задължава операторите на затворени разпределителни системи да предоставят достъп на трети страни, при условие че не им липсва необходимия капацитет, както е посочено във втория параграф на същия член.

78. В настоящия случай отбелязвам, че съгласно член 8 от приложение А към решение № 539/2015 [54] ВПМ и другите частни мрежи не са задължени да свързват трети страни, докато потребителите на тези мрежи имат право да бъдат свързани към обществената мрежа [55].

79. Следователно, ако ВПМ и другите частни мрежи се разглеждаха като затворени разпределителни системи по смисъла на член 28, параграф 1 от Директива 2009/72, разпоредбите, посочени в предходната точка, биха били несъвместими с член 28, параграф 2, буква б) и с член 32 от тази директива.

80. Поради това на третия преюдициален въпрос следва да се отговори, че член 28, параграф 2, буква б) и член 32 от Директива 2009/72 следва да се тълкуват в смисъл, че операторите на затворени разпределителни системи трябва да предоставят достъп на трети страни, освен ако нямат необходимия капацитет.

50 Наистина раздел 5.5 от тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно е озаглавена „Review procedure for *negotiated tariffs*“ („Процедура за преразглеждане на *договорени тарифи*“ (курсивът е мой). Раздел 5.5 от тази бележка е част от раздел 5, който се отнася до затворените разпределителни системи.

51 Вж. *Johnston*, A. et *Block*, G., EU Energy Law, Oxford University Press, 2012, 4.131.

52 Обратно, член 28, параграф 2, буква б) от Директива 2009/72 гласи, че държавите членки могат да освобождават операторите на затворени разпределителни системи от определено „задължение“, предвидено в член 32 от тази директива, а не от самия член 32.

53 Решение от 29 септември 2016 г., Essent Belgium (C-492/14, EU:C:2016:732, т. 91).

54 Вж. точка 21 по-горе.

55 По отношение на ВПМ вж. и член 33, параграф 1, буква с) от Закон № 99/2009 (цитиран в точка 10 по-горе), а по отношение на другите частни мрежи —Министерския декрет от 10 декември 2010 г. (цитиран в точка 12 по-горе).

Д. По четвъртия преюдициален въпрос

81. С четвъртия въпрос запитващата юрисдикция иска от Съда да установи дали държавите членки могат да освобождават операторите на затворени разпределителни системи по смисъла на член 28, параграф 1 от Директива 2009/72 само от изискванията, изброени в член 26, параграф 4 и член 28, параграф 2, или дали държавите членки могат или трябва да освобождават тези оператори от други изисквания, въведени с тази директива.

82. Solvay поддържа, че държавите членки могат да освобождават затворени разпределителни системи не само от изискванията, изброени в член 26, параграф 4 и член 28, параграф 2 от Директива 2009/72, но също и от други, предвидени в самата директива изисквания, за да се избегне налагането на несъразмерна или прекомерна тежест, както е посочено в съображения 29 и 30 от Директивата. Erg Power споделя становището на Solvay. Eni поддържа, че държавите членки са длъжни да освобождават затворените разпределителни системи от други изисквания. Италианското правителство счита, че затворените разпределителни системи могат да бъдат освободени от други изисквания, различни от тези по член 26, параграф 4 и член 28, параграф 2 от Директива 2009/72, ако това води до опростен режим. Гръцкото правителство отбелязва, че правомощието на държавите членки да освобождават оператори на затворени разпределителни системи от изискванията, предвидени в Директивата, вероятно не се ограничава до тези, изброени в член 26, параграф 4 и член 28, параграф 2.

83. Нидерландското правителство поддържа, че държавите членки могат да освобождават затворените разпределителни системи само от изискванията, изброени в член 26, параграф 4 и член 28, параграф 2 от Директива 2009/72. Комисията поддържа, че затворените разпределителни системи могат да бъдат освобождавани само от изискванията, предвидени в член 25, параграф 5 и член 32, параграф 1 от тази директива.

84. Моето становище е, че държавите членки не могат да освобождават операторите на затворени разпределителни системи от изисквания, различни от посочените в член 26, параграф 4 и член 28, параграф 2 от Директива 2009/72, а именно: i) задълженията за обособеност, предвидени в член 26, параграфи 1, 2 и 3, ii) изискването по член 25, параграф 5 от същата директива за осигуряване на енергията, използвана за покриване на енергийни загуби и резервна мощност, в съответствие с прозрачни, недискриминационни и пазарно основани процедури, и iii) задължението за предварително одобрение на тарифите от национален регулаторен орган, разгледано в точки 63—80 от настоящото заключение.

85. Първо, както отбелязах по-горе[56], затворените разпределителни системи са разпределителни системи. Следователно всички задължения, наложени на оператори на разпределителни системи, се отнасят и до операторите на затворени разпределителни системи, освен ако друго не е предвидено в Директива 2009/72.

86. Второ, следва да се отбележи, че по време на подготвителните работи по Директива 2009/72 Европейският парламент е предложил да се добави параграф към член 26 от Директива 2003/54[57], съгласно който „[д]ържавите членки могат да освободят промишлените зони от разпоредбите на глави III, IV, V, VI и VII“[58]. „Промишлените зони“ са определени от Парламента като „частна географска територия с електроенергийна мрежа, чието основно предназначение е да снабдява промишлените потребители на тази територия“[59]. Според мен

56 Вж. точки 69—71 по-горе.

57 Член 26 от Директива 2003/54 кореспондира на член 44 от Директива 2009/72.

58 Законодателна резолюция на Европейския парламент от 18 юни 2008 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Директива 2003/54/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия (ОВ C 286 E, 2009 г., стр. 106).

59 Вж. член 1, параграф 2, буква в) от законодателната резолюция, цитирана по-горе в бележка под линия 58.

„промишлените зони“ наподобяват затворените разпределителни системи, обсъждани в настоящото заключение (които са въведени едва на по-късен етап с Директива 2009/72). Изменението на Парламента предоставя на държавите членки правомощието да освобождават „промишлените зони“ от голям брой разпоредби, по-специално от тези, отнасящи се до експлоатирането на разпределителни системи (предвидено в глава V от Директива 2003/54).

87. Директива 2009/72 обаче е приета без изменението на Парламента. Това предполага, че намерението на законодателя на Съюза е било да разреши на държавите членки да предоставят на операторите на затворени разпределителни системи само ограничени изключения от задълженията, наложени на операторите на разпределителни системи.

88. Трето, вярно е, че съгласно точка 5.3 от тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно „[държавите членки] могат да разработят целеви и пропорционални правила за [операторите на затворените разпределителни системи], които отчитат техните специфични обстоятелства. Това е особено важно, тъй като точният характер на множество задължения за системните оператори се определя от държавите членки и не е пряко установен в [Директива 2009/72]“.

89. Моето мнение обаче е, че държавите членки имат свобода на преценка, за да изпълнят задълженията, предвидени в Директива 2009/72 (т.е. да определят „точния характер“ на такива задължения). Тъй като, както гласи съображение 30 от тази директива, на затворените разпределителни системи не следва да се налага „прекомерна административна тежест“, тези задължения могат да бъдат *коригирани* от държавите членки, за да се вземат предвид особеностите на тези системи. Това не означава, че държавите членки имат право да *освобождават* затворените разпределителни системи от задълженията, наложени с Директива 2009/72.

90. Например съгласно тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно държавите членки могат да вземат предвид особеностите на затворените разпределителни системи при изготвянето на правила за определяне на операторите на разпределителни системи. Тази бележка обаче не предвижда, че държавите членки могат да освобождават предприятията, които притежават или отговарят за затворени разпределителни системи, от задължението за определяне на оператор, предвидено в член 24 от Директива 2009/72.

91. Също така отбелязвам, че цитираните в точка 88 по-горе изречения са част от точка 5.3 от тълкувателната бележка на Комисията относно пазарите на дребно, озаглавена „Not a separate category of systems“ („Несамостоятелна категория системи“) [60], а не от точка 5.4 от тази бележка, озаглавена „Specific exemptions“ („Специални изключения“), която се отнася до член 28, параграф 2 от Директива 2009/72. Това потвърждава, че правомощието на държавите членки да определят „точния характер“ на задълженията, наложени на операторите на затворени разпределителни системи, посочени в тези изречения, не е правомощие за освобождаване, а по-скоро правомощие да се коригират правилата, определени за операторите на разпределителни системи, които не са затворени.

92. В настоящия случай операторите на ВПМ и на другите частни мрежи са освободени от определени задължения, наложени на операторите на разпределителни системи, а именно: i) задължението за предоставяне на достъп на трети страни, и ii) задължението за функционална обособеност [61].

60 Раздел 5.3 от тази бележка е част от раздел 5, озаглавен „Затворени разпределителни системи“.

61 Вж. точка 31 по-горе.

93. Освобождаването от задължението за предоставяне на достъп на трети страни е разгледано по-горе. Що се отнася до освобождаването от задължението за функционална обособеност, то е в съответствие с правомощието, предоставено на държавите членки от член 26, параграф 4 от Директива 2009/72, да се освобождават от това задължение системи, обслужващи по-малко от 100 000 свързани клиенти.

94. Следователно отговорът на четвъртия преюдициален въпрос следва да бъде, че член 26, параграф 4 и член 28, параграф 2 от Директива 2009/72 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат държавите членки да освобождават операторите на затворени разпределителни системи от изисквания, които не са изброени в тези разпоредби.

Е. По петия преюдициален въпрос

95. С петия въпрос запитващата юрисдикция иска от Съда да установи дали Директива 2009/72, по-специално член 15, параграф 7, член 37, параграф 6, буква б) и съображения 29 и 30, допуска национална правна уредба, чиито правила относно таксите за диспечиране за потребителите на обществени мрежи се прилагат и по отношение на потребителите на затворени разпределителни системи.

96. Както Комисията заявява в проучването на енергийния сектор от 2007 г.[62], „тъй като електроенергията не може да бъде съхранявана“ и стабилността на мрежата изисква по всяко време производството и потреблението да бъдат балансирани, „съществуват балансиращи и резервни режими за уреждане в реално време на дисбалансите при участниците на пазара от несъответствията между [...] търсенето и производството на електроенергия“[63]. Операторите на преносни и разпределителни системи са натоварени с управлението на тези режими[64].

97. Член 2, параграф 10 от Законодателен декрет № 79/1999[65] определя диспечирането като „дейността, насочена към разпределяне на поръчките, свързани с координираното използване и функциониране на производствените и преносните съоръжения, и на допълнителните услуги“. Съгласно член 1, параграф 1 от този законодателен декрет диспечирането е обществена услуга, изпълнявана от държавата чрез оператора на националната преносна система Terna SpA (наричан по-нататък „Terna“).

98. Потребителите на системата се таксуват за предоставянето на услуги по диспечиране. Съгласно член 22, параграф 1 от приложение А към решение № 539/2015 към потребителите на затворени разпределителни системи се прилагат правилата относно таксите за диспечиране, приложими към потребителите на обществената мрежа. Същата разпоредба уточнява, че по отношение на потребителите на затворени разпределителни системи се прилагат такси за диспечиране „по отношение на електроенергията, захранвана във и получавана от затворената разпределителна система от всеки потребител чрез неговата точка на свързване към тази система“.

99. Таксите за диспечиране се заплащат на Terna, а не на оператора на затворената разпределителна система.

62 Доклад на ГД „Конкуренция“ относно проучването на енергийния сектор от 10 януари 2007 г. („Проучване на енергийния сектор от 2007 г.“) (SEC(2006) 1724). Този доклад е достъпен на уебсайта на генерална дирекция „Конкуренция” на Комисията на следния адрес: http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/overview_en.html.

63 Вж. точка 327 от проучването на енергийния сектор, 2007 г.

64 Вж. членове 15 и 25 от Директива 2009/72.

65 Decreto legislativo 16 marzo 1999, n. 79 – Attuazione della direttiva 96/92/CE recante norme comuni per il mercato interno dell'energia elettrica (Законодателен декрет № 79 от 16 март 1999 г. – Прилагане на Директива 96/92/ЕО относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия, наричан по-нататък „Законодателен декрет № 79/1999“).

100. Преди влизането в сила на Решение № 539/2015 таксите за диспечиране са били прилагани единствено по отношение на електроенергията, захранвана във или получавана от обществената мрежа от затворената разпределителна система като цяло чрез точката на свързване на тази система към посочената мрежа. Това означава, че таксите за диспечиране са били прилагани само по отношение на електроенергията, захранвана във или получавана от обществената мрежа. Те не са били прилагани по отношение на електроенергията, произведена в затворената разпределителна система.

101. Solvay, Erg Power, Eni и гръцкото правителство поддържат, че Директива 2009/72 не допуска към затворените разпределителни системи да се прилагат правилата за диспечиране, приложими към обществените мрежи.

102. Италианското правителство поддържа, че потребителите на ВПМ могат да решат да се групират в една точка на свързване към обществената мрежа, в който случай таксите за диспечиране се прилагат единствено за електроенергията, получена като цяло от ВПМ от обществената мрежа [66].

103. Комисията поддържа, че Директива 2009/72 допуска на потребителите на ВПМ да се налагат правила за диспечиране, приложими за потребителите на обществената мрежа.

104. Отбелязвам, че както твърди Eni, потребителите на ВПМ обикновено захранват или получават електроенергия само във или от ВПМ, а не от обществената мрежа, така че услугите за диспечиране се предоставят от оператора на ВПМ, а не от Terna. Рядко, само когато има неочаквани повишения в търсенето или смущения в производството във ВПМ, потребителите на ВПМ се захранват с електроенергия от обществената мрежа и тогава им се предоставят услуги по диспечиране от Terna.

105. Следователно методологията, при която размерът на таксите за диспечиране се изчислява във връзка с електроенергията, захранвана във или получавана от ВПМ, а не само във връзка с електроенергията, захранвана във или получавана от обществената мрежа, не съответства на изискването по член 15, параграф 7 и член 37, параграф 6, буква б) от Директива 2009/72 таксите за дисбаланс да бъдат „недискриминационни“. В действителност потребителите на ВПМ, подобно на потребителите на обществената мрежа, се таксуват за предоставянето на услуги за диспечиране от Terna, макар че такива услуги им се предоставят в изключителни случаи, за разлика от потребителите на обществената мрежа.

106. Освен това тази методология не съответства на изискването по член 15, параграф 7 и съображение 35 от Директива 2009/72, съгласно което таксите за дисбаланс трябва да са съобразени с разходите, и на изискването по член 37, параграф 6, буква б) от тази директива, че балансиращите услуги следва да бъдат предоставяни „по най-икономичен начин“. Това е така, тъй като Terna няма никакви разходи или има само ограничени разходи по отношение на потребителите на ВПМ.

107. Следователно според мен при изчисляването на таксите за диспечиране, плащани от потребителите на ВПМ, и на тези, плащани от потребителите на обществената мрежа, не може да се прилага еднаква методология. Таксите за диспечиране, плащани от потребителите на ВПМ, трябва да се изчисляват във връзка с електроенергията, захранвана във или получавана от обществената мрежа. Всъщност тези такси трябва да отразяват разходите, направени от Terna за предоставянето на услуги по диспечиране на потребителите на ВПМ.

66 Нидерландското правителство не е представило становище по петия преюдициален въпрос.

108. Отбелязвам, че в съдебното заседание италианското правителство поддържа, че съгласно италианското законодателство потребителите на ВПМ могат да се групират, така че таксите за диспечиране да се изчисляват във връзка с електроенергията, захранвана във или получавана от обществената мрежа от ВПМ като цяло. Според италианското правителство, ако потребителите на ВПМ вземат решението да се групират, таксите за диспечиране ще се изчисляват така, както преди влизането в сила на решение № 539/2015. В съдебното заседание представителите на Solvay и на Eni отговориха, че ако потребителите на ВПМ се групират, това няма да окаже влияние върху изчисляването на таксите за диспечиране. Запитващата юрисдикция следва да изясни този въпрос.

109. Що се отнася до въпроса дали възможността за захранване от обществената мрежа трябва да бъде заплащана сама по себе си, т.е. дори ако възможността не се упражнява и не се доставя електричество от обществената мрежа, според мен Съдът не разполага с достатъчно информация за италианската регулаторна рамка и пазарните характеристики, за да разгледа този въпрос.

110. Следователно отговорът на петия преюдициален въпрос следва да бъде, че член 15, параграф 7 и член 37, параграф 6, буква б) от Директива 2009/72 не допускат национална правна уредба, съгласно която таксите за диспечиране, плащани от потребителите на затворени разпределителни системи на оператора на основната мрежа, се прилагат към електроенергията, захранвана от всеки потребител в затворената разпределителна система, или към електроенергията, която всеки потребител получава от затворената разпределителна система. Тези такси следва да се прилагат единствено за електроенергията, захранвана от всеки потребител на затворената разпределителна система в основната мрежа, или за електроенергията, получавана от всеки потребител на затворената разпределителна система от основната мрежа.

IV. Заключение

111. В светлината на изложените съображения предлагам на Съда да отговори на отправения от Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Регионален административен съд на Ломбардия, Италия) въпрос по следния начин:

„1) Член 2, параграф 5 и член 28, параграф 1 от Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО трябва да се тълкуват в смисъл, че система, създадена и експлоатирана от частно образувание, към която са свързани ограничен брой производствени и потребителски единици, и която на свой ред е свързана към основната мрежа, е разпределителна система. В това отношение е ирелевантно, че тази система е установена първоначално с цел производство на електроенергия за собствени нужди и че е създадена преди влизането в сила на Директива 2009/72.

2) Държавите членки могат да освобождават разпределителни системи от задълженията, предвидени в Директива 2009/72, само ако такива системи се класифицират като затворени разпределителни системи по смисъла на член 28, параграф 1 от Директивата, малки изолирани системи по смисъла на член 2, параграф 26 от Директивата, изолирани микросистеми по смисъла на член 2, параграф 27 от Директивата или ако обслужват по-малко от 100 000 клиенти. Не е допустимо държавите членки да определят друга категория разпределителни системи и да освобождават системи от тази категория от задължения извън тези, от които могат да бъдат освобождавани затворените разпределителни системи, малките изолирани системи, изолираните микросистеми или системите, обслужващи по-малко от 100 000 свързани клиенти.

3) Член 28, параграф 2, буква б) и член 32 от Директива 2009/72 следва да се тълкуват в смисъл, че операторите на затворени разпределителни системи трябва да предоставят достъп на трети страни, освен ако нямат необходимия капацитет.

4) Член 26, параграф 4 и член 28, параграф 2 от Директива 2009/72 трябва да се тълкуват в смисъл, че не допускат държавите членки да освобождават операторите на затворени разпределителни системи от изисквания, които не са изброени в тези разпоредби.

5) Член 15, параграф 7 и член 37, параграф 6, буква б) от Директива 2009/72 не допускат национална правна уредба, съгласно която таксите за диспечиране, плащани от потребителите на затворени разпределителни системи на оператора на основната мрежа, се прилагат към електроенергията, захранвана от всеки потребител в затворената разпределителна система, или към електроенергията, която всеки потребител получава от затворената разпределителна система. Тези такси следва да се прилагат единствено за електроенергията, захранвана от всеки потребител на затворената разпределителна система в основната мрежа, или за електроенергията, получавана от всеки потребител на затворената разпределителна система от основната мрежа“.